

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Viktor Johansson, (vikjo13), Röntgensjuksköterska
Granskad av: Anders Båth, (andba11), Överläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-02-16
Giltig till: 2028-02-10

Käkleder barn DT-undersökning (SÄS)

Syfte

Beskrivning av metod för DT käkleder utan kontrast

Förändringar sedan föregående version

Ny mall.

Metodmall

Protokoll

Ansikte 0 – 18 mån

Ansikte 18 mån – 6 år

Ansikte 7 år och uppåt

Undersökningen görs vanligtvis på CBCT och enstaka fall på DT
och då på lab 11 alternativt lab 1.

Us kod/Us namn

817000 DT Käkleder

Indikation

Vanligen artros, artrit. Strukturella förändringar. Undersökning
för barn upp till 12 år.

Serieöversikt

Serie 1	Käkleder
---------	----------

Förberedelser

Avlägsna eventuella piercingar/hörapparater i området.

Patientpositionering

Ryggläge, gärna kudde under knäna, hakan något upp för att skona ögonlinsen. Viktigt med rak positionering. Hakan något ned. Gomtaket vinkelrät mot bordet. Anpassa huvudets läge för att kunna köra ovinklat. Be patienten bita ihop som vanligt.

Patientcentrering

OM

Centrering i isocentrum

DFOV

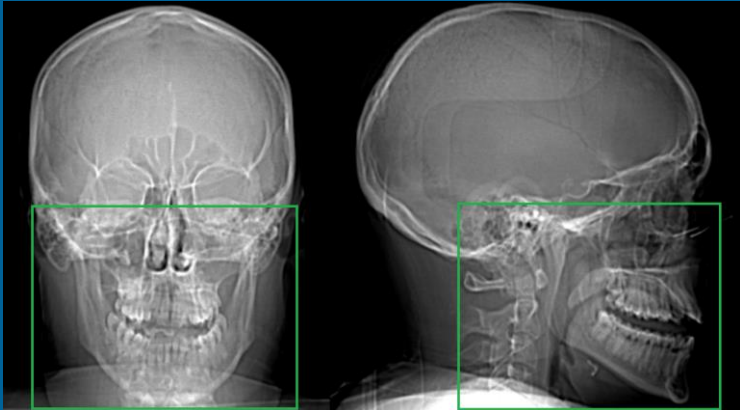
Över området

Scout

Frontal 180

Sida 90

Scanområde/kriterier

Scanområde	Kriterier
Serie 1 – Käkleder 	Från toppen på ledpannan ner till ramus.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Rekonstruktioner

Serienamn	Snittjocklek/Intervall	Algoritm	WW/WL	Arkiv
Cor DX	1,5/1,5	Bone	2500/500	PACS
Sag DX	1,5/1,5	Bone	2500/500	PACS
Cor SIN	1,5/1,5	Bone	2500/500	PACS
Sag SIN	1,5/1,5	Bone	2500/500	PACS

Figur 1. Vinklas parallellt respektive vinkelrät mot ledhuvudet. Således två rekonstruktioner på höger respektive vänster sida.

Reformateringar

Serienamn	Snittjocklek/Intervall	Algoritm	WW/WL	Arkiv
Käkled Ax	1,5/1,5	Bone	2500/500	PACS
Käkled TS	0,625/0,625	Bone	2500/500	PACS/ AW
Käkled Stand TS	0,625/0,625	Standard	350/50	PACS/ AW

Strålskydd

Patient

- när en gravid kvinna fått en berättigad CT-undersökning ska särskild hänsyn tas till foster för att minimera stråldosen.
- graviditet är inte en kontraindikation till att göra en CT-undersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet. När fostret är utanför primärstrålfältet blir stråldos till foster försumbart.

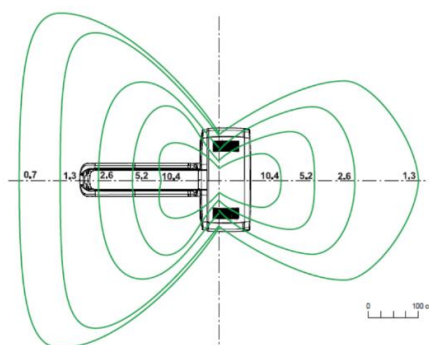
- var extra uppmärksam vid bildtagning av barn (under 16 år). Protokoll optimerade för barn ska användas.
- centrera patienten. Detta är den åtgärd som har störst påverkan på bildkvalité och stråldos. Det framgår av varje metod vilken kroppsdel som ska centreras.
- centrera om och ta en ny scout om den första scouten visar felcentrering. Det sparar stråldos.
- var noggrann med hur boxen läggs. Gör inte boxen för kort i z-led så det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra boxen för stor i z-led.

Anhörig

Anhöriga ska i regel inte vara inne på röntgenlabbet vid exponering.

Om detta krävs för att lugna patient ska anhörig använda blyförkläde för att begränsa sin egen stråldos. Den anhörige har ingen nytta av röntgenstrålningen.

På en datortomograf är gantryts sidor skärmade. Denna position ger det bästa strålskyddet i rummet. Tänk på att strålningen avtar kraftigt med avståndet.

Personal

Var utanför rummet vid exponering.

Om bildtagningen kräver att personal ska vara inne på röntgenlabbet ska strålskärsutrustning användas.

På en datortomograf är gantryts sidor skärmade. Denna position ger det bästa strålskyddet i rummet.

Tänk på att strålningen avtar kraftigt med avståndet.

Övrigt

Pga liten patientgrupp görs ingen dossammanställning av fysiker

//PP 2026-01-28

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Andrea Boglari-Radler, överläkare, bild- och funktionsmedicin,
SÄS

Reet Karlsson, övertandläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Viktor Johansson, röntgensjuksköterska, bild- och
funktionsmedicin, SÄS

Patrick Pettersson, sjukhusfysiker, bild- och funktionsmedicin och
medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Anders Båth, överläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, bild- och funktionsmedicin
och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok DT, käkleder, barn

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Viktor Johansson, (vikjo13),
Röntgensjuksköterska

Granskad av: Anders Båth, (andba11), Överläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-332

Version: 1.0

Giltig från: 2026-02-16

Giltig till: 2028-02-10